

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945 december 8

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szombat
II. évf., 269. szám

A román-magyar barátság fejlődéséről tart előadást Bukarestben Molnár Erik magyar népjóléti miniszter

A miniszter Kolozsváron át különvonattal Bukarestbe utazott

NAGYVÁRAD, december 6. (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése). Szerdán a késő éjjeli órákban autón érkezett meg Nagyváradra Molnár Erik magyar népjóléti miniszter. A miniszter feleségével együtt érkezett s nyolc napot fog Romániában tölteni. Kíséretében vannak dr. Wall Emil, a magyar egészségügyi szakszervezet elnöke, továbbá Cseh-Szombathy államtitkár, Rusznay és Horányi egyetem tanárok. A lobogókkal díszített nagyváradi állomáson már várta a magyar minisztert a különvonat, amellyel továbbutazott Bukarestbe. Indulás előtt hosszasan elbeszélgetett a Világosság munkatársával. Hivatalos sajtónyilatkozatot azonban nem adhatott, mert a diplomáciai szokásoknak megfelelően erre csak Bukarestben kerülhet sor.

— Nagyon fáradtan érkeztem — fordult a megjelenőkhöz a miniszter —, de remélem, utazásom nem lesz hiábavaló.
— A román fővárosban egyébként — folytatta — előadást fogok tartani a román-magyar barátság fejlődéséről. Előadásokat tartanak Bukarestben Rusznay és Horányi professzor urak is.
A Világosság munkatársának érdeklődésére elmondotta a miniszter, hogy jóleső érzés volt számára a szeretetteljes fogadtatás és az udvariassággal tülmenő főzinte barátság a román hatóságok részéről.
Ezután kérdéssel fordult munkatársunkhoz:
— Mi újság Kolozsváron? Megőrizte-e a város régi kultúráját? Otthon van-e Gaál

Gábor? Meg van még a „Korunk”?
Tudni kell ugyanis, hogy Molnár Erik magyar népjóléti miniszter hosszú éveken át munkatársa volt a haladó demokrácia nagysúlyú kolozsvári folyóiratának, a „Korunk”-nak.
Arcán megelégedett mosoly villant fel, mikor felvilágosították, hogy Gaál Gábor, a „Korunk” főszerkesztője jóegészségben hazakerült és már a lap újbóli megindításán dolgozik.
Még egy barátságos mosoly, meleg köszönet s Molnár Erik már fel is szállt a különvonatra, mely Bukarestbe viszi őt, ahol látogatása jelentősen hozzájárul a román és magyar nép közt kialakulóban lévő barátság megszilárdításához.

Igazságot keresnek

ma szerte Európában a népbíróságok. Az ezernyi bajt és szenvedést látott világ keresi azokat, akik a pusztulás szélére jutottak.
Laval és Quisling bünperével kezdődött el ez a folyamat. Quisling közönséges hazaféltelenség volt, aki féktelen hatalomvágyában kiszolgált, minden gondolkodás nélkül, az őt uralomra segítő németeket. Laval nem ilyen egyszerű egyéniség. Nála is az egyéni érvényesülés vágya az uralkodó motívum, azonban nem ő volt eszköz a németeknek, hanem azon igyekezett, hogy a németek legyenek az ő sakkfigurái a francia belpolitikában. Amint Tabouis asszony jellemezte őt: „Laval reakciós royalista, aki semmiesetre sem akar királyt, ő csak Lavalt akarja.” Ma már mindketten halottak a fasizta norvég és a reakciós francia mozgalmak „Führer”-jei.
A norvég és francia példát követték a többi államok. Magyarországon Bárdossy László, a fasizmusba torkolló „ur Magyarországot” jellegzetes képviselője és Imrédy Béla, aki „Shylocknak született és nemzeti ur szeretett volna lenni, közben eladta országát és pusztulásba döntötte népét” ma már várják a rájuk kiszabott kötéltálat halált.
S néhány nappal ezelőtt megkezdődött a nürnbergi per is, a náci főbűnösök bűnügyének tárgyalása. Az egyik lap azt írta erről a perrel, hogy megaláztatott úlnak ott a vádlottak padján Göring, Hess, Keitel, Jodl és a többi náci vezető, akik a világot akarták igába hajtani. Nem ez a célja a nürnbergi nemzetközi bíróságnak. Itt nem megaláztatásról, mégiscsak nem is politikai bosszúról van szó, amint nem politikai bosszúról van szó, amint nem politikai bosszúról van szó, amint nem politikai bosszúról van szó, amint nem politikai bosszúról van szó.

Saradzoglu külügyminiszter:

Törökország hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a Dardanellákban szabad legyen a hajózás

A nemzetközi politikai élet legújabb és legfontosabb eseménye Saradzoglu török külügyminiszternek a Dardanellák évszázadok óta végleges rendezésre váró kérdésében elhangzott nyilatkozata, amely alkalmasnak látszik arra, hogy a Dardanellák körül folyó nemzetközi vita magját gyökerestől kivesse és a tartós, szilárd béke alapját veresse meg a Kelet kapujában.
A budapesti rádió jelentése szerint Saradzoglu török külügyminiszter hivatalosan kijelentette, hogy Törökország elvben hajlandó a montreauxi egyezmény újabb felülvizsgálásában résztvenni és hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a Dardanellákban a hajózás szabad legyen.
A Dardanellák 67 kilométer hosszú, ösi, tengerszint alá merült folyóvölgy, a Márvány- és az Egél-tengerek között. Már az ókorban többször szerepelt ez a tengerszoros, mint nagy hadseregek, Xerxes és Nagy Sándor csapatainak átkelőhelye. A törökök felismerve hadászati fontosságát ennek a szorosnak, amely Konstantinápolyhoz vezet, már az 1462. évben két erődöt építettek partjaira, az 1659. évben pedig újabb két erődöt. Az erődök egy része, az úgynevezett „Dardanella várak” az európai parton

hegyfokon létesültek, amelyet a törökök Kilid-ül-Bahr-nak „tengerkulcsának” nevezték el és úgy ezeket, mint az ázsiai parton lévő másik hatalmas erődöket, modern ágyútegekkel szerelték fel.
A XIX. században a Dardanellák birtokának kérdése európai fontosságú lesz. Oroszország jégmentes tegeverhez kíván jutni és ezért Konstantinápoly és a Dardanellák birtokbavételére törekszik. Anglia viszont tengeri uralmát védve, nem szívesen látja az orosz hajókat a Földközi-tengeren.
Az 1841. évben megkötött Dardanella-egyezményben a nagyhatalmak kimondják, hogy a török kormány engedélye nélkül idegen hadihajó nem mehet át a szoroson. A későbbi szerződések, az 1856. évi párisi béke, az 1871. évi londoni egyezmény és az 1878. évi berlini béke ezt a helyzetet lényegében változatlanul hagyták.
Az 1891. évben újra időszerű lett a Dardanellák kérdése, mert a török hatóságok azokat az orosz hajókat, amelyek katonákat szállítottak, nem akarták átengedni a szoroson. Hosszas tárgyalások után Török-Oroszország végül abban egyeztek meg, hogy hogy Oroszország úgynevezett önkéntes flottájának hajói, ha kereskedelmi zászlóval közlekednek, szabadon átkelhetnek a

Dardanella-szoroson, de ha katonákat vagy fegyvereket szállítanak, ezt be kell jelenteni a török kormányhoz.
Az 1914—1918. évi világháborúban a Dardanellák fontossága abban állott, hogy a szoros elzárta a közlekedést a Földközi-tenger angol-francia és a Fekete-tenger orosz hajói között. Az angol és francia hajóhad az 1915. évi február havában nagyszabású támadást intézett a központi hatalmak seregével ellen, melyek a szorost védték. Ugyanez év április végén megindult a szárazföldi támadás is, de mindkét vállalkozás sikertelen maradt. Az 1923. évi egyezmény a szorost kisebb korlátozásokkal török kézben hagyta meg. Az 1936. évben a Svájcban lévő Montreauxban újabb Dardanella-kongresszust tartottak, amelynek határozatai ma is érvényben vannak.
A Szovjetunió és Anglia is a most lezárult háború után újlag napirendre tűzte a Dardanellák kérdését és a montreauxi egyezmény felülvizsgálását kérték. Ehhez a felülvizsgálati igényhez járult most elvben hozzá a török kormány és álláspontja azzal a reménnyel kecsegtet, hogy a Dardanellák sokat vitatott kérdése végre általános megnyugvást keltő megoldáshoz jut.

A nürnbergi per újabb szenzációja:

1944-ben háromszor kíséreltek meg merényletet Hitler ellen

NURNBERG, december 6. (Rador) A náci háborús főbűnösök perének tegnapi tárgyalásán Maxwell angol ügyész közölte, hogy 1933 óta Németország 69 nemzetközi szerződést szegte meg. Az angol vád egyébként kérte a belsőt perben hallgatást Joseph Krammernek tanúként való kihallgatását. A mai tárgyaláson az angol vád képviselői a titkos náci okmányok egész sorozatát fogják előterjeszteni.
Mervyn Jones ezredes, angol ügyész részletesen ismertette a náci tervek Lengyelország lerohanására. Hitler 1938 szeptember 24-én parancsot adott Keitelnek a támadási tervek kidolgozására. Danzig meglepő szerű megszállásának gyorsan kiterjedt. De maga Hitler szavai szerint Danzig csak ürügyül kellett szolgálnon arra, amit Hitler „nagyobbarányú kelet felé irányuló hadművelet”-nek nevezett. 1939 január 30-án Ribbentrop kijelentette a nyilvánosság előtt, hogy a Lengyelországgal szemben fennálló vitás kérdéseket nem fogják erőszakkal elintézni. 15 nappal később Ribbentrop Varsóban a

két ország szívélyes kapcsolatáról beszélt. Jellemző a hitleristák kétszínűségére, hogy ugyanazon év március végén, csupán tíz nappal Csehszlovákia feldarabolása után Keitel már összehívta a német hadvezetőséget és felszólította, hogy dolgozzák ki Lengyelország megtámadásának részletes terveit. Keitel szeptember 1-et jelölte meg a támadás időpontjává és a háború valóban azon a napon is indult meg.
Alderman amerikai ügyész közölte, hogy az elmúlt év nyarán három sikertelen merényletet kíséreltek meg Hitler ellen. 1944 június 16-án Hitler magánrepülőgépében, amely a keleti frontra kellett indulnia, von Schlanitzoff főhadnagy pokolgépet helyezett el, de az nem robbant fel. A tettest a Gestapo nem tudta leleplezni. 1944 július 11-én Hitler csapatszemlére volt hivatalos, Oster tábornok kapott megbízatást Canarias tengerparttól, a kémelhárító iroda vezetőjétől és Hitler legádázabb ellenfelétől a „Führer” meggyilkolására. Hitler azonban az utolsó pillanatban lemondta a csapatszem-

lét. Négy nap múlva Claus von Stauffenberg ezredest jelölték ki a merénylet végrehajtására. Julius 20-án meg is próbálta, de sikertelenül. Ismeretes, hogy ezt követőleg kíméletlenül eljártak a náciik mindazok ellen, akikre rossz szemmel néztek. Canarias tengerpartot, Stauffenberget és társait kivégezték, Rommel, Stulpnagel és von Kluge tábornokokat öngyilkosságra kényszerítették.
Heres vita az angol parlamentben
LONDON, december 6. (Rádió) Ismeretes, hogy a konzervatív párt bizalmatlansági indítványt nyújtott be az angol munkáspárti kormány ellen. Az angol alsóház most kezdte meg a bizalmatlansági indítvány tárgyalását. Az ellenzék szószóka Churchill volt, aki beszédében éles támadást intézett a munkáspártiak ellen. Többek között szemlére vetette, hogy elhanyagolják az újjáépítés legfontosabb feladatait, ugyanakkor azonban 3 millió ember dolgozik Angliában még mindig

hadiipari cikkek gyártásán.
A kormány nevében Sir Stafford Cripps kereskedelmi miniszter válaszolt. Hangoztatta, hogy a konzervatív párt vádjai igaztalanok, mert éppen ellenkezőleg, a konzervatív párt sorában vannak olyan egyének, akik a gazdasági élet kibontakozását spekulációval akadályozzák meg.
A kormánypárt és az ellenzék vezérszónokai között hosszas vita alakult ki, mely több helyen igen élessé fejlődött.
Funk öngyilkosságát kísérelt meg
NURNBERG, december 6. A nürnbergi per vádlottjai közül Funk volt minálra öngyilkosságot kísérelt meg. Alapok súlyos, de az orvosok bízzák felépülésében és így a bíróság ítélezhető feléte.

FAZEKAS ZOLTAN

Lássonk tisztán iskoláink kérdésében!

A Magyar Népi Szövetség tanügyi előadója elemi és középfokú oktatásunk helyzetéről

KOLOZSVAR, december 6. Több mint hat hónap telt el a Magyar Népi Szövetség májusi országos kongresszusa óta s időközben az új iskolai év is megkezdődött. Joggal vetődik fel tehát a kérdés, hogy mit sikerült eddig megoldani a Magyar Népi Szövetség tanügyi célkitűzéseiből s melyek a még mindig megoldásra váró kérdések a tanítók és tanárok fizetése, kifizetésüknek — egyébként közmert — kérdésén kívül?

Erre a kérdésre kértünk feleletet Nagy Géza tanártól, a Magyar Népi Szövetség tanügyi osztályának előadójától.

A két legfontosabb tanügyi eredmény

Mit sikerült elintézni a nagyszabású tervek közül?

Először is azt — válaszolja Nagy Géza —, hogy a romániai magyar tanárok és tanítók által összegyűjtött és rendezett adathalmaz alapján részletesen tájékoztattuk a nemzetnevelésügyi miniszteriumot a magyar tanügyi általános helyzetéről és kérdéseiről. Ezenkívül tulajdonképpen két ügyet sikerült dű öre vinni az ősz folyamán hat héti tartó tárgyalásokon. Először is annak a miniszteri rácsereinek a kiadását, mely a magyar anyanyelvű elemi oktatást kellett hogy biztosítsa Észak- és Dél-erdélyben egyaránt. A második fontos eredmény a kolozsvári és brassói magyar tankerületi főigazgatóság felállítása s ezzel az erdélyi magyar tanügyek két részre osztása, a keleti résznek Brassó lévén a főigazgatósági központja, a nyugati részeké pedig Kolozsvár. Nem sikerült még nyugati pontokra jutni a magyar anyanyelvű középiskolai oktatás legfontosabb kérdéseit: a magyar állami középiskolák épülteinek kérdését és a középiskolák tanszemélyzet besorolásával kapcsolatban a MNSZ álláspontjának érvényesítését. De nem sikerült részletesen tájékozódni az 1945/46-os iskolai év tantervét illetően sem. Tanügyi vonalon azonban a legsúlyosabb megoldatlanná maradt kérdésünk a magyar tanfelügyelőségek kérdése.

Kidolgoztunk a nemzetiségi miniszterium egy tervezete alapján egy részletes nemzetiségi oktatási törvényt is, mivel ennek a hiánya nagyon érzik. A jelek azt mutatják, hogy azt a miniszterium el is fogadja, sajnos azonban, a jogügyi osztályon kedvezőtlenül véleményezték a tervezetet és azóta sem ennek, sem pedig más nemzetiségi oktatásiügyi törvénynek a kiadásáról, tudomásunk szerint, nincs szó.

Megoldatlan kérdéseink továbbá — folytatja Nagy Géza — a magyar állampolgársági tanszemélyzet jogi és szolgálati hely-

zetének a rendezése is.

— Van-e remény kívánságaink teljesülésére?

— Ha nem remélnénk, nem dolgoznánk oly kitartással és hittel. Az eddigi tárgyalások ugyanis azt mutatják, hogy egyes kérdésekben elért eredményekről tekintve, általában az elvi akadályoknál sokkal súlyosabb akadályt jelentenek a végrehajtással kapcsolatban támadó vagy támasztott nehézségek. És tagadhatatlan, hogy sok esetben akadályt jelentenek saját gyenge-

El kell ismerni a tanerők szerzett jogát!

A Magyar Népi Szövetség — feleli Nagy Géza — erre vonatkozó álláspontját az érvényben lévő törvények szigorú szemelgetésével fogalmazta meg. Ez két pontban foglalható össze: eöször is a román törvénykezésnek Észak-erdélyre vonatkozó kiterjesztéséről szóló királyi rendelet-törvény 2-ik és 4-ik szakaszának értelmében a megelőző 4 év alatt szerzett magán-jogok maradjanak érvényben. Ez tanügyi vonatkozásban annyit jelent, hogy az Észak-erdélyi tanárok nemzetiségre való tekintet nélkül megőrzik a négy év alatt szerzett jogukat. Tekintet nélkül arra, hogy rendelkeznek-e a közmert állami vizsgával (capacitate), vagyis a magyar állami besorolás alapján nyert végleges rendes tanári minőségüket tiszteletben kell tartani. A második pont a dél-erdélyi magyar felekezeti tanárokról szól. Ezek besorolásához törvényes precedens a román felekezeti középiskolákra vonatkozó 1920. évi királyi rendelet-törvény. Ennek értelmében a román felekezeti középiskolák tanszemélyzetét az illetékes egyházi hatóságoktól biztosított jogok és fizetések elismerésével sorolták be. A MNSZ ugyanezt kéri a dél-erdélyi magyar felekezeti tanárok részére is.

Itt megjegyezzük, hogy tudomásunk szerint a magyar iskolázás egyik legsúlyosabb kérdése ma az utánpótlás. — Meny-

nyekben felel meg ez a valóságunk?

— Ez valóban így van — feleli a MNSZ tanügyi előadója. — De érthető is. 1920 és 1940 között a magyar középiskolai oktatást, amely szakiskolák tekintetében igen szegény volt, szinte száz százalékosan a magyar egyházak látják el. A felekezeti tanszemélyzet rendkívül csekély fizetést kapott s így a megélhetés bizonytalansága, valamint az állami képesítő vizsga (capacitate) megszerzésének reménytelensége következtében igen kevesen választották a tanári pályát. Nagy részt ugyanez vonatkozik az elemi iskolai oktatásra és a tanítóságra is. Bár ma ugyanannyi állami magyar középiskola működik, mint felekezeti, tulajdonképpen csak az 1940-es tanári és tanítói létszám áll rendelkezésünkre! Ezt a számot csak némiképpen javítja az utolsó 5 év alatt végzett fiatal tanárok és tanítók és a nem román állampolgárságú tanerők ugyancsak nem jelentős száma. Ez a helyzet igen hasonló az erdélyi románság 1920 utáni helyzetéhez, tehát a kérdés megoldása is hasonló lehet. Kisegítő magyar tanárokat és tanítókat kell alkalmaznunk iskoláinkban oly mértékben, hogy a hiányt lehetőleg minimumra csökkentsük. Ehhez természetesen a szakképzésügyi miniszterium nagy megértésére van szükségünk.

Több ezer magyar tanító hiányzik

S nem jelent veszélyt a nagyszámu kisegítő tanerő alkalmazása?

— A kisegítő tanerők alkalmazását csak átmenetnek tekintjük, mert annak olyan mértékben kell csökkennie, amilyen mértékben tanár- és tanítópótlásunk ki tudja elégíteni a szükségletet. Mátérszt a használhatóan bizonyult kisegítő tanszemélyzet az 1920 utáni időkhez hasonlóan nyári egyetemi féléveken és tanítói tanfolyamokon szerezhetné meg a kellő képzettséget és törvényes képesítést.

— Ezek szerint — szólunk közbe — a magyar tanítóképzők száma nem mondható túlnagynak?

— Semmiképpen sem — mondja meggyőződéssel Nagy Géza. — Számításaink szerint több ezer magyar tanítóra van szükség, hogy kielégítően biztosítani tudjuk elemi iskolai oktatásunkat. De ezzel kapcsolatban érdemes leszögezni azt is, hogy a magyar középiskolák száma sem mondható nagynak. Sokakat megtöveszt ugyanis az, hogy az egységes gimnáziumi első osztályokat és az alginmáziumokat is egyesek a középiskolákhoz számítják, holott ezek ma már a világ minden művelt államában

az általános és kötelező népoktatáshoz tartoznak. Az ezeken felül fennmaradó tényleges középiskolánk száma körülbelül 70, ami azt jelenti, hogy csak minden 20—25 ezer magyarra esik 1—1, a szó igaz értelmében vett középiskola. Különösen sajnálatos két igen fontos iskolatípus terén tapasztalható hiány: egyfelől az ipari középiskolák terén, melyekből 1940 előtt egy sem volt, ma is csak 5 állami és 1 felekezeti működik, másfelől a mezőgazdasági alsó és középfokú iskolák tekintetében, amelyek 1940 után szép számmal létesültek Észak-erdély területén, jelenleg azonban a felekezeti földi mezőgazdasági iskolától eltekintve, alig 3—4 maradt belőlük a magyar mezőgazdasági oktatás szolgálatában — fejezte be rendkívül érdekes nyilatkozatát Nagy Géza.

Azzal a reménnyel búcsuzunk, hogy ha sok és súlyos is még megoldatlan iskolai ügyi kérdéseink száma, a román demokratizálással és az összes demokratikus szervekkel együttműködve előbb-utóbb ezeket is sikerül megoldani s ezáltal sok félreértésre alkalmat adó kérdést kiküszöbölni a román-magyar megbékélt és testvériség utjából.

d. gy.

Magyar versek román ujságokban

A Veac Nou új száma, Ady Endre születésének 68-ik évfordulójára, Costa Cărci fordításában közli a „Magyar jakobinus dalát”, mely költemény jó felelőstendjeje a Democratia hasábjain látott először napvilágot s azt a Világosság annakidején az eredeti szöveggel együtt közölte.

A Dreptatea Noua ugyanabban a számban, mely vezetőhelyen közölte Victor Eftimiu jelentős cikket a Román-Magyar Társaság feladatairól, irodalmi rovatában helyet ad Petőfi forradalmár szemlélettel teljes versének, a „Magyar nemes”, Ludovic Dans tollából származó fordításának.

A Magyar Népi Szövetség naplója

Gazdag és változatos tartalommal jelenik meg rövidesen a Magyar Népi Szövetség naplója. A 240 oldalas vasok könyvben minden olyan írás megtalálható, amire nemcsak a falvak, hanem a városok népének is szüksége van. A naplót hasznos gazdasági és háztartásbeli tanácsokon kívül Erdély legnevesebb íróinak és költőinek elbeszéléseivel, verssel, valamint demokráta politikusainktól és gazdasági szakembereinktől származó írások, azonkívül érdekes képek és illusztrációk teszik élvezetessé.

Felhívjuk a Magyar Népi Szövetség minden tagozatának figyelmét, hogy a naplóságnyilók számát sürgősen tudassák a Falvak Népe szerkesztőségével. (Kolozsvár, Szabadság-tér 5).

Hogyan igényelhető az elveszett vagy megrongálódott katonakönyvről másolat?

KOLOZSVAR, december 6. Kolozsvár város polgármesteri hivatala a kolozsvári területi katonai parancsnokság 81.838-1945. számú rendelete alapján lapunk utján a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

Mindazok, akik a román hadseregben elegendő tisztségű katonai szolgálati kitérítettségűknek, katonakönyvvel (livret militar) kell hogy rendelkezzenek. Azok, akik nem rendelkeznek katonakönyvvel, kérjenek másolatot attól a területi katonai parancsnokságtól, amelynek illetékeségéhez tartoznak, szabályszerűen, felszerelt kérvényben, csatolva a kérvényhez — amelyet személyesen kell benyújtaniok —, a születési anyakönyvi kivonatot és két darab fényképet.

Az E. mintájú katonakönyvről minden alantas rangban lévő részére másolatot adnak ki, ha az illető katonakönyve elveszett, vagy megrongálódott, anélkül, hogy a katonakönyv elvesztését a román hivatalos lapban, a Monitorul Oficialban meg kellene hirdetni. A vonatkozó kérvényben pontosan fel kell tüntetni a családi és keresztnévet, a születési nevet, a születési évet, hónapját és napját, a születés helyét — a vármegye feltüntetésével —, valamint azt a katonai egységet, amelynél az illető a katonai szolgálattal teljesítette. Fel kell tüntetni továbbá a katonakönyv elvesztésének vagy megrongálásának körülményeit is.

Ezt a kértet látványozni kell a kérvényező lakhelye szerint illetékes kerületi rendőrségen, igazolva egyben azt is, hogy a születési anyakönyvi kivonatban szereplő személy azonos a kérvény benyújtójával és a fényképen szereplővel.

A másolatokat a katonai könyvről sürgősen igényelni kell, mert rövid időn belül megkezdik a katonakönyvcsökök látványozását és azokat, akik az előzőekben nem tudták katonakönyvüket látványozástól végezteteni, engedelmességért megbüntetik.

Gyorsposta

- ♦ BECS. Neumayert, a Schuschnigg-kormány volt pénzügyminiszterét, aki Seyss-Inquart hazaférfi osztrák kormányában is megtartotta társfáját, mint háborús bűnt népbírság elé állították.
- ♦ WASHINGTON. Truman elnök kihallgatásán fogadta dr. Weizsacker, a Christa Világososság elnökét és Hallfax lord, washingtoni nagykövetet.
- ♦ VARGA. A lengyel propagandaminiszter bejelentette, hogy Lengyelországban a jövő évben tartják meg az általános választásokat.
- ♦ RIO DE JANEIRO. A brazilai választásokon Dutra szocialdemokrata jelölt vezet.
- ♦ MELBOURNE. Új-Dél-anglia szenátorjának az ártájjába léptek. Ennek következtében súlyos nehézségek léptek fel Anzárália villany- és gázellátásában.
- ♦ ROMA. Edda Mussolini a szocialista Mezzanóban törvénykezést elé állították, hogy tisztázza, milyen szerepe volt a faszénma idején, mint Mussolini leányának és Ciano külügyminiszter nevelőjének.

Ciaclea Virgil, Bihar megye főispánja

a Groza-kormány nevében üdvözlő beszédet mondott a Debreceni Vásár megnyitására

DEBRECEN, december 6. Debrecenben fényes ünnepséggel nyílt meg az első szabad Debreceni Vásár. A vásáron több nagyváradai vezetője is részt vett, így Ciaclea Virgil, Bihar megye főispánja, Ványai Károly Nagyvárad polgármestere és Czifó Lőrinc váradai rendőrszektör is.

A vásár megnyitására Ciaclea Virgil főispán magyarul beszédet mondott, a Groza-kormány nevében üdvözlőlvén a magyar kereskedelem és ipar kiállítását.

Lelkes éljenzés fogadta Ványai Károly beszédét is, aki a magyar-román barátság újabb fényes bizonyítékának jelmezte azt, hogy a demokratikus Romániából a demokratikus Magyarország gazdasági életének erre az ünnepségre számos részvevő érkezhettek.

A vásár közönsége lelkes éljenzéssel ünnepelte a demokratikus Románia kiküldöttét.

A Szociáldemokrata Párt
„Germékszerező barátok csoportja” folyó hó 9-én délután 3 órai kezdettel **Mikulás-délután** rendez, melyre mindenkit szeretettel várunk. A Mikulás bácsi a jó gyerekeknek csomagot osztogat.

A debreceni mintavásárra
naponta szállít utasokat oda és vissza átszállás nélkül a **„ROMULUS” SZÁLLITÁSI VÁLLALAT**
Kolozsvár, Unió-utca 4.
Első kocsik indul folyó hó 8-án, szombaton. — Bővebb felvilágosítást ad a **„ROMULUS”**, Unió-utca 4 és az **„EUROPA”** hirdetőpálya, Független-utca 4. Telefon: 778.

